

TESTVÉREK

A testvérek kora délelőtt elindultak otthonról. Azóta a várost járták, az utcákat és a tereket. Nem jutott eszükbe leülni valahol, vagy hogy valahova, valami helyre elmenjenek. Az utcasarkokon is mindegy volt, hogy merre mennek tovább. Csak arra volt gondjuk, hogy ahol már egyszer jártak, azt a helyet elkerüljék, mert az csak ezt a hiábavaló kóborgást juttatta volna eszükbe.

Egymás mellett haladtak, s nemigen szólították meg egymást. Már késő délután volt, s csak mentek, hogy a menésbe múljon az idő, s az idővel múljon el minden, amire gondoltak. Azért nem álltak egy helyben, mert azt nem lehet csinálni.

A végén már majdnem este is lett, s még mindig mentek az utcákon, bejárták majdnem az egész várost.

Reggel óta egy falást sem vettek a szájukba. Nem jutott eszükbe, hogy meg kellene enni valamit, vagy hogy hazamenjenek és leüljenek egy asztal mellé. Nem jutott egyáltalán eszükbe, hogy hazamenjenek. Az sem jutott eszükbe, merre mehetnének, hova menjenek, és mit tegyenek. Csak megálltak néha egy-egy helyen, ahol vizet lehetett inni, ilyenkor csendben közeledtek a csaphoz, ráhajoltak, és szürcsöltek belőle, vagy csak kiöblítették a szájukat.

Ha valaki látja őket, hogy délelőtt óta mit művelnek, nem érti, mit akarhattak. Nem is akartak semmi különöset. Csak nem akartak többet hazamenni. Aznap reggel tudták meg, hogy miért váltak el hajdan a szüleik.

Amikor a nap lement a város közepéig benyúló hegygerinc mögé, akkor András, a nagyobbik testvér azt mondta, most megírják a levelet, és mindjárt be is dobják a postaládába, hogy essenek túl rajta, s tudják, mihez kezdenek ezután.

– Rövid levél lesz – mondta.

– Igaz is – hagyta rá Péter, a kisebbik testvér.

– Csak kínos volna egy hosszú levél. Minél hosszabb lenne, annál többet kínlódnánk.

– Te megírod – mondta Péter.

– Megírom.

Bementek egy dohányboltba. Papírt vettek, egy ívet, és hozzá egy borítékot bélyeggel. Péter nekitámaszkodott a ferde asztallapnak.

– Nem itt – mondta András.

Továbbindultak. Az utca vége felé, egy bódében hűsítő italokat árultak. Péter kért két pohár szódavizet. Bevették a szájukba, és kiköpték az aszfaltra.

– Fogat mosnak – mondta az elárusítónő. Péter bólintott. Valamitől ragadt a nyelvük.

– Adjon még kettőt.

Ezt aztán megitták, s továbbmentek az utcán a sétány felé, hogy leülhessenek egy padra. Egymással szembe, lovaglólásba helyezkedtek el a padon, középen volt a papírlap. András elővette a ceruzáját. Ráírta a dátumot.

– Rövid leszek – mondta. – Ilyenkor, azt hiszem, nem jó, ha túl sokat ír az ember.

Péter kért egy cigarettát, és meggyújtotta. Meggyújtott egyet a bátyjának is.

– Írd – mondta. – Mindjárt be is dobjuk.

– Nem fogjuk tönkretenni valami nagy mesével.

– Nem is kell – mondta Péter. – Csak röviden.

– Én azt hiszem – mondta András –, vagy öt sort fogok írni. Nem? Te mennyit tudnál írni?

– Hát én is vagy öt sort.

– Te mit írnál, mégis? – András közben a sétálókat nézte, de csak amíg elhaladtak előtte, nem fordult utánuk.

– Röviden leírnám, hogy mi van.

– Mégis.

– Hogy sajnós, a végén megtudtuk.

– Nem sajnós – mondta András. – Ezt nem írhatjuk. Nem lehet sajnós, ha megtudunk valamit.

– Szóval, hogy megtudtuk a dolgot.

– Azt hogy írnád?

– Hát ez az – mondta Péter. – Ezt nem tudom. Nem tudom, hogy lehetne jól megírni.

– Valamire gondolsz. Azt kell írni, nem?

– Igen, de most nem tudok pont arra gondolni. Ez a baj. Mind arra gondolok, hogy sajnós.

András most rendesen ült rá a padra. Nézett előre, hagyta, hogy lepje el a fáradtság, a szemét is majdnem lecsukta.

Péter a bátyját nézte, ahogy elmeredt valahová. Hagyta.

– Várjunk még a levéllel – mondta.

– Sokat nem várhatunk – mondta András. Összehajtotta az üres papírlapot, rajta a dátummal, és beletette a borítékba.

Felkeltek és továbbmentek, előre a sétányon. A sétány után egy híd következett, amelyen átértek a városrészbe, ahol laktak. A víz mentén haladtak, s csak azért mentek arra, hogy férhessenek a város szélére.

Amikor már egészen besötétedett, András megszólalt.

– Sötétben fogjuk megírni. De ma megírjuk.

– Egy utcai lámpánál – mondta Péter. – Odaállunk alája, és megírjuk azt a pár sort.

Elmentek majdnem a város széléig. Végig a folyó mentén haladtak. A hegyoldal és a víz között már csak egy sor ház volt, a kis kertek s az utca. Egy keskeny, kitaposott ösvényen leereszkedtek a víz mellé, leültek egy nagy fa alá. Ültek, hallgatták a folyó hangját, ahogy simogatja a partot s a vízbe nyúló ágakat, s egy-egy halat, amint megcsobbantotta maga körül a vizet. Félig füves, félig fővényes hely volt, ahol ültek, mint az alacsony partokon szokott lenni.

– Én gondolkoztam – mondta egy kis idő után András. – Körülbelül azt kell megírni, hogy most már tudjuk, hogy valami pasasról volt szó.

– Micsoda?

– Hogy valami pasas miatt volt az egész, akiről nem mondott nekünk semmit. Mindenfélét mondott, de arról a pasasról semmit. Azt sem, hogy a pasas aztán nem ragaszkodott túlságosan hozzá.

– Nem írhatjuk, hogy pasas – mondta Péter. – Az nem megy.

András felállt, nekitámaszkodott a fa törzsének.

– Megy – mondta. – Ha pasas volt, pasast kell írjak. Mert pasas volt, semmi egyéb.

– Ez így túl erős. Azt mondtad, csak röviden. De ez így igen csúnya. Így fáj.

– De ez a helyzet. Az, hogy pasas, az elég rövid.

– Nem, most ezt nem tudom – mondta Péter. – Azt akarod, hogy olyasmire gondoljak, amire nem akarok. Még így is nehéz.

– Most csak erre kell gondolnunk.

– Nem. Nem tudok – mondta Péter. – Egy kicsit émelygek. Fogd meg a lábam, milyen. Kiment minden belőlem.

András nézte a vizet, ahogy a távoli fényekben megcsillan. Aztán visszafordult, és lenézett az öccsére.

– Azt akarta, hogy ne tudjuk meg soha, erre gondolj. Azt akarta, hogy valami egyebet tudjunk. Hogy higgyük el, hogy az öregünk egyszerűen elment otthonról. Hogy egyébről ne legyen aztán szó.

Péter a térde közé hajtotta a fejét.

– Pont most, nem.

András odahajolt hozzá, és a fülébe beszélt.

– Arra kell gondolj erősen, ami az igazság.

Választott az öregünk és a pasas között.

– Nem bírom már ezt a szót, hogy pasas – szakította félbe Péter. – Ma este ne használjuk legalább. Mondtam, émelygek.

– Arra való, hogy émelyegj – folytatta András. – Azt választotta, hogy nekünk majd azt fogja mondani, hogy az öregünk egyszerűen elment otthonról. Egyszerűen – hogy aztán ne is gondoljunk többet rá.

– Várjunk most ezzel – mondta Péter.

– Mit várunk? Meg kell neki mondani, hogy mi lett benned ettől a dologtól.

– Egész nap mind ezt éreztem, de ha most beszélni kell róla, rosszul leszek.

– Arra ment ki az egész, hogy a pasasról ne tudjunk meg semmit, s akit aztán nem is volt szerencsénk megismerni, mert elment dolgára. Megnézett minket, és ment. Te kétéves voltál, én három, amikor megmutattak neki. Azt gondolhatta: ja, ezek is, hát így nem. Így inkább nem.

– Ó, azt nem tudhatod, mit gondolt, és hova ment. Most már ezt nem tudhatjuk.

– Csakhogy az anyánk is megnézett minket, és arra gondolt, hogy az öregünk egyszerűen el fog majd menni otthonról. Úgy fog elmenni, hogy aztán még beszélni sem lesz szabad róla a házban. Mert félt tőle. Azt hitte, ezzel az ügy el lesz intézve.

Péter egészen elfordult.

– Nem bírom most – mondta.

András egészen közel hajolt az öccséhez.

– Egy este, amikor az öregünk hazament, akkor az ajtók teljesen be voltak zárva. Minden annyira be volt zárva, hogy egy kulcsa sem talált sehova, mivel belülről volt benne a kulcs. Ugyanis éppen benn voltak. Miután reggelig ácsorgott a ház előtt, hogy lássa, mi is volt, „egyszerűen” elköltözött otthonról. Úgy, hogy még a ruhái sem kellettek többé abból a házból, semmije.

– Minek most ezt az egészet előlről? Minek újra elmondani?

– Meg tudnánk most írni egy rövid levelet?

– Mondtam, hogy nem. Most semmit.

– Akkor kérdezek még valamit. – András egészen közel ment hozzá. – Mi a véleményed, jó nő lehetett?

– Ezt honnan tudjam? – kiáltotta Péter. Felállt, és elindult a réten.

András utánament.

– Vedd le a kezedet a füledről. Szerinted jó nő lehetett, vagy nem? – A fülébe beszélt. – Gondolj erősen rá. – Elállta az útját.

– De nem tudok. Nem akarok. Valahogy kinézett. – Visszafordult, és lement a víz partjára. András mindenütt követte. – Valahogy

kinézhetett. Biztos jól nézett ki. Csakis jól nézhetett ki.

– De milyen volt? Ezt tudhatnád abból, hogy kellett másnak is. Legalábbis egy darabig. Aztán nem. Aztán már nem.

Péter letérdelt a fűbe, keze a tarkóján volt. András hanyatt feküdt, s úgy beszélt tovább, halkán.

– Hallod? Egy darabig.

– Elég – ordította Péter.

– Most meg tudnál írni egy levelet?

Péter tikkadtan lélegzett mellette.

– Mindenesetre, annyit tudunk róla, hogy a pasas olajjal kengette a haját, mikor meglátogatta, illatozott. Persze, ezt is csak egy darabig. Mert aztán nem illatozott többet, ezt sejtetheted. Maradt a saját szagával. Ugyanis egy szagos volt. Csak így: egy szagos, egy egyszerű szagos alak. Egy szagos, egy...

– Te! – Péter teljes erejéből, a tenyere élével belevágott a bátyja arcába.

Az ütés után, amit kapott, András fekvé maradt. Nem is jutott eszébe visszaütni, vagy mondani valamit. Még csak le sem törölte az arcát, s rá sem nézett az öccsére. A csillagokat bámulta, a lélegzése sem változott. Péter is hallgatott, ő nézte a bátyját. Odahajolt hozzá, egészen közel. Így ültek egy jó darabig.

András hirtelen felállt.

– Én bebújok – mondta.

Péter, amikor meglátta, hogy bátyja vetkőzni kezd, ő is nekilátott. Teljesen meztelenre vetkőztek. Térdig ért a víz, aztán egy kicsivel beljebb, a folyómeder közepén, derékig. Gázoltak fölfelé, sodrással szemben, egészen a kanyarig, a langyos vízben. Csend volt, csak testük mellett érezték megmozdulni a habo-

kat. A homályban a folyó nesztelenül osont be a városba.

A kanyar tájékán valamivel meredekebb lett a part, alatta mélyült a víz is, ide húzódtak, egy beszögellésbe, csendben lubickoltak, s körbeúsztak a lassan kavargó ártatlan örvényben. Hagyták testüket könnyen odadörgölőzni a part agyagához, a gyökerekhez. A magas part s aombok alatt oly sötét volt, alig láthatták egymást. Könnyen mozogtak, keveset, csak annyit, hogy a víz színén maradjanak. A levegő hűvös volt, a víz langyos és puha, ők pedig kemények és csendesek, mint a halak.

Amikor elégük volt, ráfeküdtek a vízre, hogy vigye le őket odáig, ahol belegázoltak. Ott kibotorkáltak a partra, álltak a nagy fa alatt, s várták, hogy megszáradjanak.

– Csúnya dolog volt – mondta egy idő után Péter.

– Ne beszélj most.

– Nagyon csúnya volt.

– Ne mondj semmit. Mozogj.

– Nem tudom megtenni, hogy csak így állok melletted. Nem fáj?

– Mondtam, nincs erről mit beszélni. Mozogj, hogy száradj meg.

– De mégis, te biztos arra gondolsz, ezért én nem tudok hallgatni.

– Egyeben gondolkozom – mondta András. Lelépett bokáig a vízbe, s még egy lépéssel tovább ment. Az arcát locsolta a vízből. Szomjas vagyok, ez most jólesik.

– Fáj az arcod, azt locsolod.

– Fenét. Csak kívánom a hűvös vizet. Egész nap ezt kívántam. – Kiment a partra, és leült úgy meztelenül a fűbe.

– Micsoda nap – mondta Péter. – Bár ne tudtuk volna meg soha.

- Nem. Jó, hogy megtudtuk.
- Én nem vagyok jó arra, hogy ilyesmit megtudjak. Nekem megárt. Érzem.
- A dolog, az való arra, hogy megtudják. Nincs gyomrod hozzá, az a baj. A dolgokat nem a te gyomrod szerint csinálták. Nem gondolhat senki a te gyomrodra. – András rágyújtott. A fényben meglátta öccse arcát. – Emiatt pedig nem szomorkodunk. Szerintem ez egy jó nap volt. Ragaszkodom hozzá, hogy jó nap volt.
- Ó, hagyd – mondta Péter. – Nem nekem való, látod.
- András, míg elszívta a cigarettát, megszáradt. Felvette a nadrágját és az ingét, majd visszafeküdt, hanyatt a földre. Nézte tovább a csillagokat.
- Péter később megszólalt.
- Mit csinálsz? – kérdezte.
- Csak így fekszem.
- Mire gondolsz?
- Semmire. Ha nem lenne ennyire undok ez az ügy, most elaludnék. De így nem hiszem, hogy fogok tudni aludni valamit. Te hogy vagy? Azt gondolom, holnapig rendbe jövünk annyira, hogy alszunk majd valahol. Nem?
- Én akarok mondani valamit. Arra gondoltam, hazamegyek.
- Nem tudom, mit akarhatsz.
- Még ma este.
- Most?
- Nem tudok másként.
- András nem mozdult a földről.
- Ha ezek után nem tudsz, akkor jó. Ha tudsz mindent, és mégis hazamész, akkor jó. Az a fontos, hogy tudd, miről van szó.
- Ha már így is van, visszamegyek.

– Jó lesz, ha visszamész. Neki is. Jó, hogy ketten vagyunk. Én maradok.

– A levél sem kell. Megmondom én neki. Elmondom az egészet, hogy te miért maradsz. Azt hiszem, el fogom tudni mondani.

– Ha ezt meg tudod tenni, akkor jó. Menj, mielőtt nem lesz túl késő. Ha egészen megszáradtál.

– Azt hiszem, megszáradtam.

– Akkor öltözz fel.

– Menjek?

– Persze. Ezt te úgyis jobban tudod. Csak aztán mondj el neki mindent.

– Biztos meg fogom mondani. S aztán majd találkozunk. Megbeszélünk egy helyet, ahova elmegyünk majd mindennap.

– Hát, majd találkozunk. Az biztos. Kialakul majd, hogy mikor találkozunk.

– És te nem is akarsz többet látni?

– Te mit gondolsz? Akarsz látni, vagy nem? Vajon lehet akarni is, és nem is akarni? Mit gondolsz, lehet ezt a kettőt együtt?

– Jó. Akkor megyek. – Péter lassan felöltözött, közben végig a bátyját nézte. – Megyek – mondta, amikor kész volt.

– Jó – mondta András.

– Micsoda nap. Erre gondolsz?

– Majd megbeszéljük.

– Akkor most megyek.

András, mikor öccse elment, fekvé maradt a fűben, hallotta, ahogy a ruganyos parton hamar elvész léptei zaja. Már csak a folyó halk csobbanásait hallotta, s azt a susogást, ami a város zajából érkezett fel a folyómederben.

Egy idő múlva megint az öccsét látta, amint fölébe hajol.

– Itt maradsz?

– Itt, egyelőre. Most nem jön hogy felkeljek innen. Miért jöttél vissza?

– Gondoltam, ha akarsz, kihozok neked egy takarót.

– Ne.

– Megmászok a bogarak.

– Nem érzem.

– Jó. Most reggelig nem mész el innen?

– Nem tudom, hogy meddig. Most itt fekszem, azt tudom. Nem jön most egyáltalán, hogy elmenjek valahova. Nem tudom.

– Azt akarom neked mondani, hogy nincs miért itt maradj.

– Majd meglátom.

– Elmész az öreghez. Az lesz a legjobb.

– Azt nem – mondta András, és felült. – Azt nem. Nem azért nem megyek haza, mert van hova menjek, hanem azért, mert nem megyek többet haza. Egyedül azért. Az öreg, az megint más.

– Én majd elmegyek hozzá. Gondoltam, ott leszel.

– Nem – intett András. – Nem tudom, hol leszek. Most itt fekszem, és pihenek.